Европейски парламент
2024-2029

Комисия по правни въпроси

2023/0169(COD)

03.3.2025

***I
ПРОЕКТ НА ДОКЛАД

относно предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно компетентността, приложимото право, признаването и изпълнението на мерки и сътрудничеството по въпроси, свързани със защитата на пълнолетни лица
(COMCOM(2023)0280 – C9-0192/2023 – 2023/0169(COD))

Комисия по правни въпроси

Докладчик (по становище): Яна Том

Легенда на използваните знаци

*	Процедура на консултация
***	Процедура на одобрение
***I	Обикновена законодателна процедура (първо четене)
***II	Обикновена законодателна процедура (второ четене)
***III	Обикновена законодателна процедура (трето четене)

(Посочената процедура се базира на правното основание, предложено в проекта на акт.)

Изменения към проект на акт

Изменения в две колони, внесени от Парламента

Заличаванията се обозначават с ***получер курсив*** в лявата колона. Заместванията се обозначават с ***получер курсив*** в двете колони. Новият текст се обозначава с ***получер курсив*** в дясната колона.

В първия и втория ред на антетката на всяко изменение се посочва съответната част от текста в разглеждания проект на акт. Ако изменението се отнася до съществуващ акт, който проектът на акт има за цел да измени, антетката съдържа и трети и четвърти ред, където се посочват съответно съществуващият акт и съответната разпоредба от него.

Изменения, внесени от Парламента под формата на консолидиран текст

Новите части от текста се посочват с ***получер курсив***. Заличените части от текста се посочват със символа ▌ или се зачеркват. Заместванията се обозначават, като се посочва с получер курсив новият текст и се заличава или зачерква заместваният текст.
По изключение не се отбелязват измененията с чисто техническо естество, които се нанасят от службите с оглед изготвянето на окончателния текст.

СЪДЪРЖАНИЕ

Страница

ПРОЕКТ НА ЗАКОНОДАТЕЛНА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ .5

ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ.....52

ПРИЛОЖЕНИЕ: СУБЕКТИ ИЛИ ЛИЦА, ПРЕДОСТАВИЛИ ИНФОРМАЦИЯ НА ДОКЛАДЧИКА.....53

ПРОЕКТ НА ЗАКОНОДАТЕЛНА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

относно предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно компетентността, приложимото право, признаването и изпълнението на мерки и сътрудничеството по въпроси, свързани със защитата на пълнолетни лица
(COM(2023)0280 – C9-0192/2023 – 2023/0169(COD))

(Обикновена законодателна процедура: първо четене)

Европейският парламент,

– като взе предвид предложението на Комисията до Европейския парламент и до Съвета (COM(2023)0280),

– като взе предвид член 294, параграф 2 и член 81, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз, съгласно които Комисията е внесла предложението в Парламента (C9-0192/2023),

– като взе предвид член 294, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз,

– като взе предвид мотивираното становище, внесено от германския, италианския и португалския парламенти, в рамките на Протокол № 2 относно прилагането на принципите на субсидиарност и пропорционалност[1],

– като взе предвид становището на Европейския надзорен орган по защита на данните от 18 юли 2023 г.,

– като взе предвид становището на Европейския икономически и социален комитет от 13 декември 2024 г.,

– като взе предвид членове 60, 41 и 58 от своя Правилник за дейността,

– като взе предвид доклада на комисията по правни въпроси (A10-0000/2025),

1. приема изложената по-долу позиция на първо четене;

2. одобрява изявлението си, приложено към настоящата резолюция, което ще бъде публикувано в серия L на Официален вестник на Европейския съюз, заедно с окончателния законодателен акт;

3. предлага актът да бъде цитиран като „Яна Том и .... - Регламент относно компетентността, приложимото право, признаването и изпълнението на мерки и

[1] https://connectfolx.europarl.europa.eu/connefof/app/exp/COM(2023)0280

сътрудничеството по въпроси, свързани със защитата на пълнолетни лица“[2];

4. приканва Комисията да се отнесе до него отново, в случай че замени своето предложение с друг текст или внесе или възнамерява да внесе съществени промени в това предложение;

5. възлага на своя председател да предаде позицията на Парламента съответно на Съвета и на Комисията, както и на националните парламенти.

Изменение 1

Предложение за регламент
Съображение 1

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
(1) Целта на настоящия регламент е да се установят правила за защита в трансгранични случаи на пълнолетните лица, които поради нарушени или недостатъчни лични способности не са в състояние да защитават собствените си интереси. С настоящия регламент по-специално се установяват правила относно компетентността, приложимото право, признаването и изпълнението на мерки, приемането на автентични актове и сътрудничеството между компетентните органи и централните органи на държавите членки.	(1) Целта на настоящия регламент е да се установят правила за защита в трансгранични случаи на пълнолетните лица, които поради нарушени или недостатъчни лични способности не са в състояние да защитават собствените си интереси ***или се нуждаят от подкрепа и защита при упражняването на своята дееспособност***. С настоящия регламент по-специално се установяват правила относно компетентността, приложимото право, признаването и изпълнението на мерки, приемането на автентични актове и сътрудничеството между компетентните органи и централните органи на държавите членки.

Or. en

Изменение 2

Предложение за регламент
Съображение 10

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
(10) Освен това тълкуването на	(10) Освен това тълкуването на

[2] Яна Том и ... водиха преговорите относно акта съответно от името на Парламента и на Съвета.

правилата, установени в настоящия регламент, следва да се ръководи от неговите цели, които са подобряване на защитата на основните права и свободи и на други права на пълнолетните лица в трансгранични ситуации, включително правото им на самостоятелност, достъп до правосъдие, право на собственост, право на изслушване, право на свободно движение и равенство. В това отношение настоящият регламент се основава на Хартата на основните права на Европейския съюз („Хартата“) и на международното право в областта на правата на човека в тази област. По-специално значителна част от пълнолетните лица, за които се прилага настоящият регламент, са хора с увреждания. Техните права, включително правото на равенство пред закона, неприкосновеност, достъп до правосъдие и зачитане на вътрешно присъщото им достойнство и лична самостоятелност, са гарантирани от Конвенцията на Организацията на обединените нации за правата на хората с увреждания[11] (КПХУ на ООН), по която страни са както Съюзът, така и неговите държави членки. Правата, гарантирани в КПХУ на ООН, трябва да бъдат защитени както в национални, така и в трансгранични случаи, а когато се вземат мерки по отношение на хората с увреждания, тези мерки трябва да бъдат в съответствие с КПХУ на ООН. Настоящият регламент, с който се установяват правила на международното частно право за трансгранични случаи, следва да се прилага в съответствие със задълженията в областта на правата на човека съгласно КПХУ на ООН, и по-специално с членове 3, 9, 12 и 19 от него. Като договарящи се страни по КПХУ на ООН държавите членки трябва да гарантират, че техните национални материални и процесуални закони относно третирането на пълнолетни лица са в съответствие със

правилата, установени в настоящия регламент, следва да се ръководи от неговите цели, които са подобряване на защитата на основните права и свободи и на други права на пълнолетните лица в трансгранични ситуации, включително правото им на самостоятелност, достъп до правосъдие, право на собственост, право на изслушване, право на свободно движение и равенство. В това отношение настоящият регламент се основава на Хартата на основните права на Европейския съюз („Хартата“) и на международното право в областта на правата на човека в тази област. По-специално значителна част от пълнолетните лица, за които се прилага настоящият регламент, са хора с увреждания. Техните права, включително правото на равенство пред закона, неприкосновеност, достъп до правосъдие и зачитане на вътрешно присъщото им достойнство и лична самостоятелност, са гарантирани от Конвенцията на Организацията на обединените нации за правата на хората с увреждания[11] (КПХУ на ООН), по която страни са както Съюзът, така и неговите държави членки. Правата, гарантирани в КПХУ на ООН, трябва да бъдат защитени както в национални, така и в трансгранични случаи, а когато се вземат мерки по отношение на хората с увреждания, тези мерки трябва да бъдат в съответствие с КПХУ на ООН. Настоящият регламент, с който се установяват правила на международното частно право за трансгранични случаи, следва да се прилага в съответствие със задълженията в областта на правата на човека съгласно КПХУ на ООН, и по-специално с членове 3, 9, 12 и 19 от него. Като договарящи се страни по КПХУ на ООН държавите членки трябва да гарантират, че техните национални материални и процесуални закони относно третирането на пълнолетни лица са в съответствие със

задълженията в областта на правата на човека, предвидени от КПХУ на ООН. По-специално държавите членки трябва да зачитат равенството на пълнолетните лица пред закона и правото им да се ползват с дееспособност наравно с всички останали във всички аспекти на живота, с подкрепата, от която може да се нуждаят, както и самостоятелността и неприкосновеността на пълнолетните лица в съответствие с член 12 от КПХУ на ООН.	задълженията в областта на правата на човека, предвидени от КПХУ на ООН. По-специално държавите членки трябва да зачитат равенството на пълнолетните лица пред закона и правото им да се ползват с дееспособност наравно с всички останали във всички аспекти на живота, с подкрепата, от която може да се нуждаят, както и самостоятелността и неприкосновеността на пълнолетните лица в съответствие с член 12 от КПХУ на ООН. ***За да се гарантира, в съответствие с КПХУ на ООН, че всички хора с увреждания се ползват с дееспособност наравно с останалите, съдилищата следва да отдават приоритет на подкрепеното вземане на решения пред заместващото вземане на решения, когато е целесъобразно, като гарантират, че волята и предпочитанията на съответното пълнолетно лице са от основно значение при вземането на всяка мярка за защита.***
[11] ОВ L 23, 27.1.2010 г., стр. 37	[11] ОВ L 23, 27.1.2010 г., стр. 37

Or. en

Изменение 3

Предложение за регламент
Съображение 10 а (ново)

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
	(10а) Настоящият регламент има за цел да подкрепи прилагането на Конвенцията на ХКМЧП от 2000 г. относно защитата на пълнолетни лица с мерки, насочени към пълното зачитане на автономността на съответните пълнолетни лица и създаването на режими за подкрепено вземане на решения и предварително планиране в целия Съюз. .

Or. en

Изменение 4

Предложение за регламент
Съображение 12

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
(12) Настоящият регламент следва да обхваща гражданскоправни въпроси, свързани ***със*** защитата на пълнолетни лица, по-специално във връзка с мерки, автентични актове и представителна власт за защита на пълнолетно лице. Защитата се ***изисква*** поради недостатъчни или нарушени лични способности на пълнолетното лице, които може да бъдат трайни или временни и, наред с другото, от физическо или психосоциално естество, или да се дължат на свързано с възрастта заболяване, като болестта на Алцхаймер, или да са в резултат на медицинско състояние, като кома. ***Защитата*** се ***изисква*** по-специално, когато пречките във взаимодействието с редица фактори от околната среда и личностните фактори възпрепятстват тяхното участие в обществото наравно с всички останали, и по-специално когато недостатъчността или нарушението на личните способности на пълнолетното лице е от такова естество, че не му позволява да се грижи за собствените си интереси, като имуществени интереси и лични или здравни интереси. Сериозното пренебрегване на личните или имуществените интереси на родните, за които пълнолетното лице носи отговорност, също може да разкрие нарушение или недостатъчност на личните му способности.	(12) Настоящият регламент следва да обхваща гражданскоправни въпроси, свързани ***с подкрепата и*** защитата на пълнолетни лица, по-специално във връзка с мерки, автентични актове и представителна власт за ***подкрепа и*** защита на пълнолетно лице. ***Подкрепата и*** защитата се ***изискват*** поради недостатъчни или нарушени лични способности на пълнолетното лице, които може да бъдат трайни или временни и, наред с другото, от физическо или психосоциално естество, или да се дължат на свързано с възрастта заболяване, като болестта на Алцхаймер, или да са в резултат на медицинско състояние, като кома. ***Личните способности на пълнолетното лице могат да бъдат засегнати изцяло или частично и пълнолетното лице може да се нуждае от различна степен на подкрепа и съдействие при упражняване на дееспособността си. Възможно е да*** се ***налага по-засилена форма на защита*** по-специално, когато пречките във взаимодействието с редица фактори от околната среда и личностните фактори възпрепятстват тяхното участие в обществото наравно с всички останали, и по-специално когато недостатъчността или нарушението на личните способности на пълнолетното лице е от такова естество, че не му позволява да се грижи за собствените си интереси, като имуществени интереси и лични или здравни интереси***. В такива ситуации защитата следва да се***

предоставя при пълно зачитане на волята и предпочитанията на пълнолетното лице. Примерите за подходяща подкрепа на пълнолетното лице в такива ситуации включват събиране на сведения относно волята и предпочитанията на пълнолетното лице от социалния кръг на пълнолетното лице, декларираните в миналото желания или други източници на информация, които могат да разкрият предпочитанията. Сериозното пренебрегване на личните или имуществените интереси на родните, за които пълнолетното лице носи отговорност, също може да разкрие нарушение или недостатъчност на личните му способности.

Or. en

Изменение 5

Предложение за регламент
Съображение 12 а (ново)

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
	(12а) Степента на недостатъчност или увреждане на личните способности на пълнолетното лице може да се промени с течение на времето. Решенията, взети в подкрепа и защита на пълнолетното лице, следва да се преразглеждат през подходящи интервали от време, за да се отчетат промените в положението на пълнолетното лице и да се потвърди дали свързаните с това мерки все още са обосновани.

Or. en

Изменение 6

Предложение за регламент
Съображение 16

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
(16) За да се осигури еднакво тълкуване на настоящия регламент, в него следва да се определят по-специално понятията за пълнолетни лица, представители и органи, които може да имат различно значение в правните системи на държавите членки. За целите на настоящия регламент пълнолетно лице е лице, което е навършило 18 години. ***В зависимост от контекста това*** следва да се отнася ***например за пълнолетни лица***, ***които*** поради нарушени или недостатъчни лични способности не ***са*** в състояние да ***защитават*** собствените си интереси***,*** или ***пълнолетни лица, които са предоставили представителна власт, която да бъде упражнявана, когато тези пълнолетни лица не са в състояние да защитават собствените*** си ***интереси***.	(16) За да се осигури еднакво тълкуване на настоящия регламент, в него следва да се определят по-специално понятията за пълнолетни лица, представители и органи, които може да имат различно значение в правните системи на държавите членки. За целите на настоящия регламент пълнолетно лице е лице, което е навършило 18 години. ***Терминът „уязвимо пълнолетно лице“*** следва да се отнася ***до пълнолетно лице***, ***което*** поради нарушени или недостатъчни лични способности не ***е*** в състояние да ***защитава*** собствените си интереси или ***има нужда от подкрепа и защита при упражняването на дееспособността*** си.

Or. en

Обосновка

Съответстващо определение е използвано в член 3, параграф 1.

Изменение 7

Предложение за регламент
Съображение 18

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
(18) За целите на настоящия регламент и ***в съответствие с терминологията, използвана в Конвенцията*** на ***ХКМЧП от 2000 г. относно защитата на пълнолетни***	(18) За целите на настоящия регламент и ***за да се гарантира еднакво прилагане*** на ***правилата на международното частно право в държавите членки***, понятието ***„съд***

лица, понятието ***„орган“ следва*** да се тълкува ***като отнасящо се до съдебните или административните органи, които вземат мерки за защита*** на ***пълнолетното лице***. В по-широк план понятието „компетентен орган“ следва да се тълкува като отнасящо се до публичен орган на държава членка, който има отговорности в областта на защитата на пълнолетните лица. Това включва органите, които вземат мерки, органите, които изготвят автентични актове, и органите, издаващи удостоверения, формуляри или европейски сертификат за представителство. Освен това той включва други органи или образувания, действащи в официално качество по въпроси, свързани със защитата на пълнолетни лица, като например тези, които отговарят за надзора или изпълнението на мерките.

„следва да се тълкува ***в съответствие с понятието „орган“, използвано в Конвенцията на ХКМЧП от 2000 г. относно защитата*** на ***пълнолетни лица***. В по-широк план понятието „компетентен орган“ следва да се тълкува като отнасящо се до публичен орган на държава членка, който има отговорности в областта на защитата на пълнолетните лица. Това включва органите, които вземат мерки, органите, които изготвят автентични актове, и органите, издаващи удостоверения, формуляри или европейски сертификат за представителство. Освен това той включва други органи или образувания, действащи в официално качество по въпроси, свързани със защитата на пълнолетни лица, като например тези, които отговарят за надзора или изпълнението на мерките.

Or. en

Обосновка

Съответства на промяната в определението на член 3, параграф 6.

Изменение 8

Предложение за регламент
Съображение 22 а (ново)

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
	(22а) За да се гарантира, че уязвимите пълнолетни лица могат ефективно да упражняват правата си в трансгранични ситуации и да се ползват от съдебна защита, с настоящия регламент се въвеждат допълнителни мерки за подкрепа, които допълват рамката за компетентността, приложимото право, признаването и изпълнението, автентичните актове и

сътрудничеството. Тези мерки имат за цел да улеснят достъпа до правосъдие, да повишат процесуалната ефективност и да осигурят непрекъснатост на мерките за защита във всички държави членки. Информацията относно наличните процесуални гаранции, средства за правна защита и съществуващи мерки за подкрепа следва да се предоставя на едно място, в т.нар. „обслужване на едно гише“, за да се осигури лесен и безплатен достъп до специализирана информация на уязвимите пълнолетни лица и на лицата, които ги представляват. Възможно е в трансгранични ситуации уязвимите пълнолетни лица да понесат финансови последици и вреди. Поради това информацията предоставената посредством „обслужването на едно гише“ следва да включва съществуващите механизми за подкрепа, например информация за съответните организации и сдружения, които предоставят правна или всякаква друга форма на необходимо съдействие или подкрепа на уязвимите пълнолетни лица, която е обхванатата от настоящия регламент.

Or. en

Изменение 9

Предложение за регламент
Съображение 22 б (ново)

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
	(22б) Уязвимите пълнолетни лица следва да имат право да бъдат изслушвани и да участват пълноценно в производства, засягащи правния им статут, включително когато е възможно няколко държави членки да

	бъдат компетентни по случая. За да се избегнат ненужни трудности, компетентните органи следва да предвидят възможност за дистанционно участие и да гарантират, че уязвимите пълнолетни лица са информирани за критериите за компетентност, които се прилагат спрямо тях. Когато е необходимо, следва да са налице временни мерки за трансгранична защита, за да се предотврати правна несигурност, докато се уточни въпроса с компетентността.

Or. en

Изменение 10

Предложение за регламент
Съображение 22 в (ново)

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
	(22в) Що се отнася до приложимото право, уязвимите пълнолетни лица често срещат трудности при разбирането на правните последици от мерките за защита, предприети в различните държави членки. За да се реши този проблем, многоезичните инструменти за насоки следва да предоставят информация на език, който уязвимото пълнолетно лице се очаква да разбира. С цел да се разясни действащата правна уредба, следва да се предоставят услуги за правна информация, особено в случаите, когато уязвимо пълнолетно лице е разчитало на инструменти за предварително планиране или на други правни договорености, които изискват трансгранично признаване.

Or. en

Изменение 11

Предложение за регламент
Съображение 22 г (ново)

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
	(22г) За да се засили трансграничното сътрудничество, в настоящия регламент се предвижда създаването на мрежа от съдии за трансгранична връзка, специализирани в защитата на уязвимите пълнолетни лица, като се гарантира ефективна координация между съдебните и административните органи. Освен това следва да се разработят платформи за онлайн сътрудничество, за да се даде възможност на специалистите, подпомагащи уязвими пълнолетни лица, като например практикуващи юристи, да обменят необходимата информация по сигурен начин.

Or. en

Изменение 12

Предложение за регламент
Съображение 22 д (ново)

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
	(22д) Като се има предвид нарастващата роля на изкуствения интелект (ИИ) в правните и административните процедури, в настоящия регламент се предвижда отговорното използване на подпомагани с ИИ инструменти в подкрепа на уязвимите пълнолетни лица в трансгранични ситуации. Услугите за правно ориентиране с

	помощта на ИИ биха могли да предоставят достъпни обяснения относно компетентността, приложимото право и процедурите за признаване, докато автоматизираните инструменти за проследяване на случаите биха могли да позволят на уязвимите пълнолетни лица и техните представители да наблюдават хода на отнасящите се до тях производства в множество юрисдикции. Основаните на ИИ системи за откриване на рискове също биха могли да спомогнат за установяването на несъответствия в защитните мерки, като допринесат за по-добра координация между държавите членки.

Or. en

Изменение 13

Предложение за регламент
Съображение 22 е (ново)

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
	(22е) Мерките за подкрепа, предвидени в настоящия регламент, следва да допълват и укрепват рамката за съдебно сътрудничество, установена с настоящия регламент, като гарантират, че уязвимите пълнолетни лица получават практическа помощ, като същевременно се гарантира тяхната автономност, достойнство и основни права.

Or. en

Изменение 14

Предложение за регламент
Съображение 30

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
(30) За да се улесни движението на мерки и автентични актове в Съюза, е необходимо да се предвидят удостоверения, които да ги придружават, когато е необходимо те да бъдат признати, изпълнени или според случая — приети в чужбина. Процедурите за поправка, отмяна и оспорване на удостоверения, използвани за признаване и изпълнение на мерки и за приемане на автентични актове, следва да бъдат уредени от националното законодателство. С оглед на съдебната практика на Съда органите упражняват съдебни функции при издаването на удостоверенията и издаването на ***формуляри*** като част от непрекъснатостта на предишното съдебно производство. Поради това държавите членки следва да предоставят адекватни и ефективни средства за правна защита в контекста на това издаване.	(30) За да се улесни движението на мерки и автентични актове в Съюза, е необходимо да се предвидят удостоверения, които да ги придружават, когато е необходимо те да бъдат признати, изпълнени или според случая — приети в чужбина. Процедурите за поправка, отмяна и оспорване на удостоверения, използвани за признаване и изпълнение на мерки и за приемане на автентични актове, следва да бъдат уредени от националното законодателство. С оглед на съдебната практика на Съда органите упражняват съдебни функции при издаването на удостоверенията и издаването на ***формулярите за удостоверения*** като част от непрекъснатостта на предишното съдебно производство. Поради това държавите членки следва да предоставят адекватни и ефективни средства за правна защита в контекста на това издаване.

Or. en

Изменение 15

Предложение за регламент
Съображение 33

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
(33) Съгласно член 19 от КПХУ на ООН хората с увреждания трябва да имат възможност да избират наравно с останалите своето местопребиваване, както и къде и с кого да живеят, като не бъдат задължавани да живеят при	(33) Съгласно член 19 от КПХУ на ООН хората с увреждания трябва да имат възможност да избират наравно с останалите своето местопребиваване, както и къде и с кого да живеят, като не бъдат задължавани да живеят при

конкретни условия. За целите на настоящия регламент могат да възникнат ситуации, при които органите на дадена държава членка трябва да вземат мярка относно местопребиваването или временното настаняване на пълнолетно лице. Примери за такива ситуации са случаите, когато органите предоставят помощ на пълнолетното лице при вземането на решение относно неговото местопребиваване или когато пълнолетно лице не е в състояние да изрази мнението си и не е предоставило правомощия за вземане на решение относно неговото местопребиваване на представителя, и се изисква прием в лечебно заведение. Когато такова настаняване трябва да се осъществи в друга държава членка, преди вземането на тази мярка следва да се проведе процедура на консултация за получаване на съгласие от централния орган на държавата членка по изпълнение. С оглед на член 19 от КПХУ на ООН молбата за съгласие, отправена от органа по произход, следва да включва причините за предложената мярка и мненията, изразени от съответното пълнолетно лице, когато това е възможно. Централният орган на държавата членка по изпълнение следва да може незабавно да реши дали да даде, или да откаже съгласието. Липсата на отговор в срок от шест седмици не следва да се разбира като съгласие и мярката не следва да се прилага без съгласие. Консултацията не следва да се извършва, когато настаняването е при физическо лице и не се изисква надзор от страна на публичен орган на държавата членка по изпълнение.

конкретни условия. За целите на настоящия регламент могат да възникнат ситуации, при които органите на дадена държава членка трябва да вземат мярка относно местопребиваването или временното настаняване на пълнолетно лице. Примери за такива ситуации са случаите, когато органите предоставят помощ на пълнолетното лице при вземането на решение относно неговото местопребиваване или когато пълнолетно лице не е в състояние да изрази мнението си и не е предоставило правомощия за вземане на решение относно неговото местопребиваване на представителя, и се изисква прием в лечебно заведение. ***В съответствие с член 19 от КПХУ съдилищата на дадена държава членка следва винаги да искат съгласието на уязвимото пълнолетно лице, когато се предвижда решение относно мястото на пребиваване или временното настаняване на това уязвимо пълнолетно лице.*** Когато такова настаняване трябва да се осъществи в друга държава членка, преди вземането на тази мярка следва да се проведе процедура на консултация за получаване на съгласие от централния орган на държавата членка по изпълнение. С оглед на член 19 от КПХУ на ООН молбата за съгласие, отправена от органа по произход, следва да включва причините за предложената мярка и мненията, изразени от съответното пълнолетно лице, когато това е възможно. Централният орган на държавата членка по изпълнение следва да може незабавно да реши дали да даде, или да откаже съгласието. Липсата на отговор в срок от шест седмици не следва да се разбира като съгласие и мярката не следва да се прилага без съгласие. Консултацията не следва да се извършва, когато настаняването е при физическо лице и не се изисква надзор от страна на публичен орган на

държавата членка по изпълнение.

Or. en

Изменение 16

Предложение за регламент
Съображение 35

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
(35) Представителите на пълнолетни лица***, които поради нарушени или недостатъчни лични способности не са в състояние*** да ***защитават собствените си интереси, следва да могат да се позовават*** на ***правомощията си*** да представляват тези пълнолетни лица и да защитават безпрепятствено интересите им в рамките на Съюза. Поради това представителите следва да имат възможност лесно да докажат статута и правомощията си в друга държава членка, например в държава членка, в която се намират недвижимото имущество или другите активи на пълнолетното лице. За да им се даде възможност да направят това, следва да се създаде европейски сертификат за представителство („сертификатът“). Този сертификат следва да бъде единен сертификат, който да се издава с цел да бъде ползван в друга държава членка. В съответствие с принципа на субсидиарност сертификатът не следва да заменя националните документи, които съществуват за сходни цели в държавите членки.	(35) Представителите на ***уязвимите*** пълнолетни лица ***следва да могат да се позовават на правомощията си, за*** да ***подкрепят тези пълнолетни лица при упражняването*** на ***тяхната дееспособност или*** да представляват тези пълнолетни лица и да защитават безпрепятствено интересите им в рамките на Съюза. Поради това представителите следва да имат възможност лесно да докажат статута и правомощията си в друга държава членка, например в държава членка, в която се намират недвижимото имущество или другите активи на пълнолетното лице. За да им се даде възможност да направят това, следва да се създаде европейски сертификат за ***подкрепа и*** представителство („сертификатът“). Този сертификат следва да бъде единен сертификат, който да се издава с цел да бъде ползван в друга държава членка. В съответствие с принципа на субсидиарност сертификатът не следва да заменя националните документи, които съществуват за сходни цели в държавите членки.

Or. en

Изменение 17

Предложение за регламент
Съображение 36

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
(36) Молба за сертификат може да бъде отправена от представителя на пълнолетното лице въз основа на съществуваща мярка или потвърдена представителна власт („мярката на източника“ и „потвърдена от източника представителна власт“). Поради това той следва да се издава само в случаите, когато дадено пълнолетно лице на практика не е в състояние да защитава собствените си интереси и представителят има право активно да представлява това пълнолетно лице по един или повече конкретни въпроси. Сертификатът следва да включва информация за обхвата на правомощията, които представителят има право да упражнява от името на пълнолетно лице, и когато е приложимо, по въпросите, по които представителят няма право да действа или има право да действа при определени условия.	(36) Молба за сертификат може да бъде отправена от ***уязвимото пълнолетно лице или от*** представителя на пълнолетното лице въз основа на съществуваща мярка или потвърдена представителна власт („мярката на източника“ и „потвърдена от източника представителна власт“). Поради това той следва да се издава само в случаите, когато ***на*** дадено ***уязвимо пълнолетно лице се предоставя подкрепа при вземането на решения или когато дадено уязвимо*** пълнолетно лице на практика не е в състояние да защитава собствените си интереси и представителят има право активно да представлява това пълнолетно лице по един или повече конкретни въпроси. Сертификатът следва да включва информация за обхвата на правомощията, които представителят има право да упражнява от името на пълнолетно лице, и когато е приложимо, по въпросите, по които представителят няма право да действа или има право да действа при определени условия.

Or. en

Изменение 18

Предложение за регламент
Съображение 37

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
(37) Използването на сертификата не следва да бъде задължително. Това означава, че представител на	(37) Използването на сертификата не следва да бъде задължително. Това означава, че представител на ***уязвимо***

пълнолетно лице, който има право да подаде заявление за издаване на сертификат, не следва да бъде задължен да го прави, а следва да има свободата да използва национални документи или други налични съгласно настоящия регламент инструменти (мярка или автентичен акт), когато се позовава на правомощията си в друга държава членка. От лицата, действащи от свое име, не следва да се изисква да представят сертификат, ***така че*** сертификатът следва да се ***издава само за*** представители, които трябва да докажат правомощията си да действат в помощ или от името на пълнолетно лице.	пълнолетно лице, който има право да подаде заявление за издаване на сертификат, не следва да бъде задължен да го прави, а следва да има свободата да използва национални документи или други налични съгласно настоящия регламент инструменти (мярка или автентичен акт), когато се позовава на правомощията си в друга държава членка. От лицата, действащи от свое име, не следва да се изисква да представят сертификат, ***а следва да имат възможност да избират кога*** сертификатът следва да се ***използва от представител. Следва обаче да е възможно сертификатът да се използва от*** представители, които трябва да докажат правомощията си да действат в помощ или от името на ***уязвимо*** пълнолетно лице.
	Or. en

Изменение 19

Предложение за регламент
Съображение 54 а (ново)

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
	(54а) В случаите, когато разкриването или потвърждаването на съответната информация би могло да застраши здравето, безопасността или свободата на пълнолетното лице или на друго лице, например когато уязвимото пълнолетно лице или неговият представител са били жертви на домашно насилие и съдът е разпоредил новият адрес на пълнолетното лице да не се разкрива на молителя, настоящият регламент следва да има за цел да гарантира постигането на деликатен баланс. Макар в настоящия регламент да следва да се предвиди, че

централният орган, съдът или компетентният орган не следва да разкрива или да потвърждава на молителя или на трето лице информация, събрана или предадена за целите на настоящия регламент, когато прецени, че това би могло да застраши здравето, безопасността или свободата на пълнолетното лице или на друго лице, въпреки това в него се предвижда, че това не следва да възпрепятства събирането и предаването на информация от и между централните органи, съдилища и компетентни органи, доколкото това е необходимо за изпълнение на задълженията им, установени в настоящия регламент. Това означава, че когато е възможно и целесъобразно, следва да е възможно молбата да бъде обработена съгласно настоящия регламент, без на молителя да бъде предоставена цялата информация, необходима за обработването. Например когато това е предвидено в националното право, централният орган следва да има възможност да заведе дело от името на молител без предаване на информация за местонахождението на пълнолетното лице на молителя. В случаи, когато самото отправяне на искането би могло да застраши здравето, безопасността или свободата на уязвимото пълнолетно лице или на друго лице, настоящият регламент следва да забранява отправянето на такова искане.

Or. en

Изменение 20

Предложение за регламент
Съображение 55

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
(55) Освен описаното по-горе обработване на данни, личните данни следва да се обработват съгласно настоящия регламент и за целите на създаването на система за взаимно свързване на регистрите на мерките за защита и другите регистри на представителна власт, както и за осигуряване на поддържането и правилното функциониране на тази система. Това допълнително обработване е обосновано от необходимостта компетентните органи и централните органи на държавите членки със законен интерес да имат достъп до информация за това дали дадено пълнолетно лице е защитено в друга държава членка, с цел да се осигури непрекъсната защита на това пълнолетно лице в трансгранични ситуации и да се повишат правната сигурност и предвидимостта. Държавите членки следва да отговарят за техническото управление, поддръжката и сигурността на своите регистри и, доколкото се предвижда в националното им законодателство, за точността и надеждността на включените в тях данни. Данните, отнасящи се до субектите на данни, следва да се съхраняват предимно в регистрите, поддържани от държавите членки. Освен това за целите на разработването и поддържането на системата за взаимно свързване може да се наложи Комисията да обработва данни и временно да съхранява данни, до които се осъществява достъп чрез системата за взаимно свързване.	(55) Освен описаното по-горе обработване на данни, личните данни следва да се обработват съгласно настоящия регламент и за целите на създаването на система за взаимно свързване на регистрите на мерките за защита и другите регистри на представителна власт, както и за осигуряване на поддържането и правилното функциониране на тази система. Това допълнително обработване е обосновано от необходимостта компетентните органи и централните органи на държавите членки със законен интерес да имат достъп до информация за това дали дадено пълнолетно лице е защитено в друга държава членка, с цел да се осигури непрекъсната защита на това пълнолетно лице в трансгранични ситуации и да се повишат правната сигурност и предвидимостта. ***Достъпът следва да бъде строго ограничен до информацията, необходима за целите, посочени в настоящия регламент, във връзка с уязвимото пълнолетно лице, визирано от висящо пред молещите органи производство.*** Държавите членки следва да отговарят за техническото управление, поддръжката и сигурността на своите регистри и, доколкото се предвижда в националното им законодателство, за точността и надеждността на включените в тях данни. Данните, отнасящи се до субектите на данни, следва да се съхраняват предимно в регистрите, поддържани от държавите членки. Освен това за целите на разработването и поддържането на системата за взаимно свързване може да се наложи Комисията да обработва данни и временно да съхранява данни, до които се осъществява достъп чрез системата за

взаимно свързване.

Or. en

Изменение 21

Предложение за регламент
Член 1 – параграф 1 – буква д

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
д) предвижда приемането на автентични актове във всички държави членки;	д) предвижда приемането на автентични актове във всички държави членки ***по въпросите, попадащи в обхвата на настоящия регламент***;

Or. en

Изменение 22

Предложение за регламент
Член 1 – параграф 1 – буква ж а (нова)

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
	жа) предвижда използването на ИИ, когато е целесъобразно, за подпомагане на уязвимото пълнолетно лице да упражнява правата си по въпросите, попадащи в обхвата на настоящия регламент;

Or. en

Изменение 23

Предложение за регламент
Член 1 – параграф 1 – буква з а (нова)

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
	за) установява мерки за подкрепа на уязвими пълнолетни лица по въпросите, попадащи в обхвата на настоящия регламент;

Or. en

Изменение 24

Предложение за регламент
Член 2 – параграф 1

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
1. Настоящият регламент се прилага по отношение на гражданскоправни въпроси във връзка със защитата в трансгранични ситуации на пълнолетни лица, които поради нарушени или недостатъчни лични способности не са в състояние да защитават собствените си интереси.	1. Настоящият регламент се прилага по отношение на гражданскоправни въпроси във връзка със защитата в трансгранични ситуации на пълнолетни лица, които поради нарушени или недостатъчни лични способности не са в състояние да защитават собствените си интереси ***или имат нужда от подкрепа и защита при упражняването на правата си***.

Or. en

Изменение 25

Предложение за регламент
Член 2 – параграф 3 – буква в

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
в) настойничество, попечителство и други сходни институти;	в) ***когато е приложимо,*** настойничество, попечителство и други сходни институти;

Or. en

Изменение 26

Предложение за регламент
Член 2 – параграф 3 – буква в а (нова)

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
	ва) предоставянето на мерки за подкрепа на уязвимото пълнолетно

лице при упражняването на неговите права;

Or. en

Изменение 27

Предложение за регламент
Член 2 – параграф 3 – буква г

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
г) определянето и функциите на лицето или органа, натоварени да се грижат за личността или имуществото на ***пълнолетното*** лице***, да го представляват или да го подпомагат***;	г) определянето и функциите на лицето или органа, ***които подпомагат или представляват уязвимото пълнолетно лице или са*** натоварени да се грижат за личността или имуществото на ***уязвимото пълнолетно*** лице;

Or. en

Изменение 28

Предложение за регламент
Член 2 – параграф 3 – буква д

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
д) решенията относно настаняването на пълнолетното лице в заведение или на друго място, където може да бъде предоставена защита;	д) решенията относно настаняването на пълнолетното лице в заведение или на друго място, където може да бъде предоставена ***подкрепа или*** защита***, след като съдът установи, че това е във висшия интерес на уязвимото пълнолетно лице***;

Or. en

Изменение 29

Предложение за регламент
Член 2 – параграф 3 – буква ж

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
ж) разрешаването на специфична намеса в защита на личността или имуществото на пълнолетното лице.	ж) разрешаването на специфична намеса в ***подкрепа или*** защита на личността или имуществото на ***уязвимото*** пълнолетното лице.

Or. en

Изменение 30

Предложение за регламент
Член 3 – параграф 1 – подточка 1 а (нова)

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
	(1а) „уязвимо пълнолетно лице“ означава пълнолетно лице, което поради нарушени или недостатъчни лични способности не е в състояние да защитава собствените си интереси или има нужда от подкрепа и защита при упражняването на правата си;
	(Настоящото изменение се прилага в целия текст и заменя всички случаи на понятието „пълнолетно лице“, с изключение на член 2, параграф 3, буква а) и член 3, подточки 1) и 3). Приемането му ще наложи съответните промени в целия текст.)

Or. en

Изменение 31

Предложение за регламент
Член 3 – параграф 1 – подточка 6

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
(6) ***„орган“ означава всеки съдебен или административен орган на държава членка, компетентен да взема мерки за защита на личността или имуществото на пълнолетно лице;***	***заличава се***

Or. en

Изменение 32

Предложение за регламент
Член 3 – параграф 1 – подточка 6 а (нова)

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
	(6а) „съд“ означава всеки съдебен или административен орган в държава членка, който разполага с компетентност по въпросите, които попадат в обхвата на член 2 от настоящия регламент;
	(Настоящото изменение се прилага в целия текст и заменя всички случаи на понятието „орган“, с изключение на: (1) когато се използва за определение на друг термин в член 3; (2) когато се използва като част от термин, за който има дефиниция съгласно член 3, или като част от следните термини, за които няма дефиниция: „централен орган“, „публичен орган“ и „издаващ орган“. Приемането му ще наложи съответните промени в целия текст.)

Or. en

Изменение 33

Предложение за регламент
Член 7 а (нов)

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
	Член 7а
	Мерки за подкрепа при правилата относно определяне на компетентността
	При производства относно защитата на уязвимо пълнолетно лице, които попадат в обхвата на настоящия регламент, съдилищата гарантират, в съответствие с националното процесуално право, че уязвимото пълнолетно лице има достъп до подходяща правна помощ, включително:
	а) помощ по отношение на определянето на компетентен орган, включително насоки относно най-подходящата юрисдикция, в случай че няколко държави членки биха могли да бъдат компетентни съгласно настоящата глава;
	б) предоставяне на видеоконферентна връзка или други средства за комуникация от разстояние, когато има изслушване на уязвимо пълнолетно лице в рамките на съдебно производство.

Or. en

Изменение 34

Предложение за регламент
Член 8 а (нов)

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
	Член 8а
	Мерки за подкрепа съгласно правилата на приложимото право
	Компетентните органи:
	а) предоставят многоезични

инструменти за насока за информиране на уязвимите пълнолетни лица и техните представители относно приложимото право съгласно настоящата глава, като се уверяват, че те разбират правните последици от мерките за осигуряване на защита в различните държави членки;

б) установяват специализирани услуги за предоставяне на правна информация, за да се помогне на уязвимите пълнолетни лица да разберат и да се справят със стълкновения на закони, особено когато предварителните инструменти за планиране или решения, взети в дадена юрисдикция, изискват признаване другаде.

Or. en

Изменение 35

Предложение за регламент
Член 10 – параграф 1 – буква а

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
а) ако мярката е била взета в рамките на съдебен или административен процес, без на пълнолетното лице да е била предоставена възможност да бъде изслушано, освен ако не се е касаело за спешен случай;	а) ако мярката е била взета в рамките на съдебен или административен процес, без на пълнолетното лице да е била предоставена възможност да бъде изслушано ***или без зачитане на волята и предпочитанията на пълнолетното лице***, освен ако не се е касаело за спешен случай;

Or. en

Изменение 36

Предложение за регламент
Член 12 – параграф 2 а (нов)

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
	2а. преди да приложи мярка, ограничаваща дееспособността на уязвимо пълнолетно лице, компетентният орган преценява дали една по-малко ограничителна алтернатива, включително механизмите за подпомогнато вземане на решения, би могла да постигне същата цел по начин, който съответства в по-голяма степен на правата и предпочитанията на уязвимото пълнолетно лице.

Or. en

Изменение 37

Предложение за регламент
Член 14 – параграф 2

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
2. Органът, пред който се прави позоваване на мярка, взета в друга държава членка, или пред който се иска или оспорва признаване или изпълнение на мярка, взета в друга държава членка, може***, когато е необходимо,*** да изиска от заявителя да представи превод или транслитерация на съдържанието на удостоверението, посочено в параграф 1, буква б).	2. Органът, пред който се прави позоваване на мярка, взета в друга държава членка, или пред който се иска или оспорва признаване или изпълнение на мярка, взета в друга държава членка, може ***единствено*** да изиска от заявителя да представи превод или транслитерация на съдържанието на удостоверението, посочено в параграф 1, буква б)***, когато органът счита, че информацията, включена във формуляра, не е достатъчна за обработването на заявлението***.

Or. en

Изменение 38

Предложение за регламент
Член 15 а (нов)

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
	Член 15а
	Мерки за подкрепа при прилагането на мерките
	Компетентните органи определят служители за трансгранична връзка, които да помагат на уязвимите пълнолетни лица и техните представители да се справят с трудностите, свързани с правоприлагането.

Or. en

Изменение 39

Предложение за регламент
Член 19 – параграф 1

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
1. Централните органи ***си*** сътрудничат и насърчават сътрудничеството между компетентните органи в своите държави членки при прилагането на настоящия регламент**.**	1. Централните органи ***изпълняват следните задачи:***
	а) сътрудничат ***си*** и насърчават сътрудничеството между компетентните органи в своите държави членки при прилагането на настоящия регламент***;***
	б) предоставят информация относно националното право, процедурите и услугите по въпроси, свързани със защитата на уязвими пълнолетни лица, и предприемат мерките, които считат за подходящи за подобряване на прилагането на настоящия регламент;
	в) улесняват по всякакъв начин обмена на информация между компетентните органи.

Or. en

Изменение 40

Предложение за регламент
Член 19 – параграф 2

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
2. Централните органи предоставят информация относно националното право, процедурите и услугите по въпроси, свързани със защитата на пълнолетни лица, и вземат мерките, които считат за подходящи за подобряване на прилагането на настоящия регламент.	***заличава се***

Or. en

Обосновка

Цялото съдържание е преместено в първия параграф.

Изменение 41

Предложение за регламент
Член 19 – параграф 3

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
3. Централните органи улесняват по всякакъв начин обмена на информация между компетентните органи.	***заличава се***

Or. en

Обосновка

Цялото съдържание е преместено в първия параграф.

Изменение 42

Предложение за регламент
Член 21 – параграф 1

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
1. Ако орган на държава членка възнамерява да настани ***пълнолетното*** лице в заведение или в друга институция в друга държава членка, където може да бъде предоставена защита, той първо получава съгласието на централния орган на тази друга държава членка. За целта той изпраща на централния орган на замолената държава членка доклад за ***пълнолетното*** лице, придружен от изложение на причините, налагащи предлаганата мярка, като използва формуляра, посочен в приложение VI.	1. Ако орган на държава членка възнамерява да настани ***уязвимото пълнолетно*** лице***, след получаването на неговото съгласие,*** в заведение или в друга институция в друга държава членка, където може да бъде предоставена защита, той първо получава съгласието на централния орган на тази друга държава членка. За целта той изпраща на централния орган на замолената държава членка доклад за ***уязвимото пълнолетно*** лице, придружен от изложение на причините, налагащи предлаганата мярка, като използва формуляра, посочен в приложение VI.

Or. en

Изменение 43

Предложение за регламент
Член 23 – параграф 2

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
2. Срещите на централните органи се свикват ***по-специално*** от Комисията в рамките на Европейската съдебна мрежа по граждански и търговски дела в съответствие с Решение 2001/470/ЕО на Съвета[25].	2. Срещите на централните органи се свикват от Комисията в рамките на Европейската съдебна мрежа по граждански и търговски дела в съответствие с Решение 2001/470/ЕО на Съвета[25].
[25] Решение 2001/470/ЕО на Съвета от 28 май 2001 г. за създаване на Европейска съдебна мрежа по граждански и търговски дела (ОВ L 174, 27.6.2001 г., стр. 25).	[25] Решение 2001/470/ЕО на Съвета от 28 май 2001 г. за създаване на Европейска съдебна мрежа по граждански и търговски дела (ОВ L 174, 27.6.2001 г., стр. 25).

Or. en

Изменение 44

Предложение за регламент
Член 30 – параграф 2

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
2. ***Без да се засягат разпоредбите на член 37, параграф 2,*** всеки централен орган и всеки компетентен орган поемат своите собствени разходи при прилагане на настоящия регламент.	2. Всеки централен орган и всеки компетентен орган поемат своите собствени разходи при прилагане на настоящия регламент.

Or. en

Обосновка

Съгласуване с промяната в член 37.

Изменение 45

Предложение за регламент
Член 33 а (нов)

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
	Член 33а
	Съпътстващи мерки
	1. Държавите членки:
	а) назначават съдии за трансгранична връзка, специализирани в областта на защитата на уязвимите пълнолетни лица, които да участват в европейска мрежа с цел улесняване на координацията между държавите членки;
	б) създават платформи за онлайн сътрудничество, за да се даде възможност на специалистите, подпомагащи уязвими пълнолетни лица, като законни представители,

социални работници или медицински експерти, да обменят необходимата информация по сигурен и ефективен начин;

в) когато е целесъобразно, създават инструменти за управление на случаи с помощта на ИИ, за да се рационализира комуникацията между съдилищата и компетентните органи, които разглеждат мерки за осигуряване на защита в различните юрисдикции.

2. Когато е целесъобразно и в съответствие с Регламент (ЕС) 2024/1689 на Европейския парламент и на Съвета[1a], компетентните органи могат да използват основани на ИИ инструменти, за да подобрят достъпа до правосъдие и да подкрепят уязвимите пълнолетни лица в трансгранични ситуации, при условие че тези инструменти са в съответствие с изискванията на ЕС за основните права, защитата на данните и прозрачността. Тези инструменти може да включват:

а) правна помощ, осъществена чрез ИИ, за да се предоставят на пълнолетните лица достъпни обяснения на предпочитания от тях език относно компетентността, приложимото право и процедурите за признаване;

б) автоматизирано трансгранично проследяване на случаи, което дава възможност на пълнолетните лица и техните представители да следят развитието на производствата по компетентност, признаване или изпълнение в държавите членки;

в) основани на ИИ системи за установяване на рискове с цел откриване на потенциални несъответствия в защитните мерки, като по този начин се спомага за предотвратяването на конфликти

между решения, издадени в различни държави членки.

3. Компетентните органи гарантират, че уязвимите пълнолетни лица имат достъп, когато е целесъобразно, до информация относно наличните процесуални гаранции и средства за правна защита и съществуващите мерки за подкрепа, например правна помощ и финансова и психологическа подкрепа.

Информацията, посочена в първа алинея, включва всяка налична информация относно кампании за повишаване на осведомеността, когато е приложимо в сътрудничество със съответните организации на гражданското общество и други заинтересовани страни.

Тази информация се предоставя на едно място в леснодостъпен формат чрез подходящ канал, например информационен център, съществуваща точка за контакт или електронен портал, включително Европейския портал за електронно правосъдие.

[1a] Регламент (ЕС) 2024/1689 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юни 2024 г. за установяване на хармонизирани правила относно изкуствения интелект и за изменение на регламенти (ЕО) № 300/2008, (ЕС) № 167/2013, (ЕС) № 168/2013, (ЕС) 2018/858, (ЕС) 2018/1139 и (ЕС) 2019/2144 и директиви 2014/90/ЕС, (ЕС) 2016/797 и (ЕС) 2020/1828 (Акт за изкуствения интелект) (ОВ L, 2024/1689, 12.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj).

Or. en

Изменение 46

Предложение за регламент
Глава VII – заглавие

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
ЕВРОПЕЙСКИ СЕРТИФИКАТ ЗА ПРЕДСТАВИТЕЛСТВО	ЕВРОПЕЙСКИ СЕРТИФИКАТ ЗА ***ПОДКРЕПА И*** ПРЕДСТАВИТЕЛСТВО *(Това изменение важи за целия текст. Приемането му ще наложи съответните промени в целия текст.)*

Or. en

Изменение 47

Предложение за регламент
Член 35 – параграф 1

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
1. Сертификатът се издава за използване от представители, които в друга държава членка трябва да се позоват на правомощията си ***да представляват пълнолетни лица, които поради нарушени*** или ***недостатъчни лични способности не са в състояние да защитават собствените си интереси***.	1. Сертификатът се издава ***на уязвимото пълнолетно лице*** за използване от ***негови*** представители, които в друга държава членка трябва да се позоват на правомощията си ***за подкрепа*** или ***представителство на уязвимото пълнолетно лице***.

Or. en

Изменение 48

Предложение за регламент
Член 35 – параграф 2 – уводна част

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
2. Сертификатът може да се използва, за да се докаже, че	2. Сертификатът може да се използва, за да се докаже, че

представителят е упълномощен, въз основа на мярка или ***потвърдена*** правомощие за представителство, да представлява пълнолетното лице, по-специално по един или повече от следните въпроси:	представителят е упълномощен, въз основа на мярка или ***потвърдено*** правомощие за представителство, да ***подкрепя и*** представлява пълнолетното лице, по-специално по един или повече от следните въпроси:

Or. en

Изменение 49

Предложение за регламент
Член 37 – параграф 2

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
2. Държавите членки гарантират, че ***таксата за получаване на сертификата, ако има такава, не надвишава разходите за неговото издаване***.	2. Държавите членки гарантират, че ***сертификатът се издава безплатно***.

Or. en

Изменение 50

Предложение за регламент
Член 37 – параграф 2 а (нов)

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
	2а. Държавите членки гарантират, че процесът на кандидатстване е достъпен за хората с увреждания.

Or. en

Изменение 51

Предложение за регламент
Член 38 – параграф 6 а (нов)

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
	6а. Сертификатът е наличен във формати, достъпни за лица с увреждания.

Or. en

Изменение 52

Предложение за регламент
Член 39 – параграф 1

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
1. В сертификата се посочват правомощията, с които разполага представителят на ***пълнолетното*** лице, или, когато е целесъобразно, по отрицателен начин — правомощията, с които представителят не разполага. Когато е приложимо, в сертификата се посочват и всички ограничения на тези правомощия или свързаните с тях условия.	1. В сертификата се посочват правомощията, с които разполага представителят на ***уязвимото пълнолетно*** лице***, както и обхватът на тези правомощия***, или, когато е целесъобразно, по отрицателен начин — правомощията, с които представителят не разполага. Когато е приложимо, в сертификата се посочват и всички ограничения на тези правомощия или свързаните с тях условия.

Or. en

Изменение 53

Предложение за регламент
Член 45 – параграф 1

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
1. ***Най-късно до [две години след датата на започване на прилагането]*** държавите членки създават и поддържат на своя територия един или няколко регистри, в които се вписва информация относно мерките за защита, а когато националното им право предвижда потвърждаване на представителната	1. Държавите членки създават и поддържат на своя територия един или няколко регистри, в които се вписва информация относно мерките за защита, а когато националното им право предвижда потвърждаване на представителната власт от компетентен орган — и относно представителната

власт от компетентен орган — и относно представителната власт („регистри на мерките за защита“).	власт („регистри на мерките за защита“).

Or. en

Обосновка

Необходимо за правна яснота и в съответствие с член 70.

Изменение 54

Предложение за регламент
Член 46 – параграф 1

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
Най-късно до [две години след датата на започване на прилагането] държавите членки, в които националното право предвижда електронни регистри за вписване на информация относно друга представителна власт, която е вписана от компетентен орган, и в които националното право не предвижда потвърждаване на тази представителна власт, гарантират, че в тези регистри се вписва задължителната информация, посочена в член 45, параграф 2.	Държавите членки, в които националното право предвижда електронни регистри за вписване на информация относно друга представителна власт, която е вписана от компетентен орган, и в които националното право не предвижда потвърждаване на тази представителна власт, гарантират, че в тези регистри се вписва задължителната информация, посочена в член 45, параграф 2.

Or. en

Обосновка

Необходимо за правна яснота и в съответствие с член 70.

Изменение 55

Предложение за регламент
Член 47 – параграф 1 – уводна част

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
1. Чрез актове за изпълнение Комисията създава децентрализирана	1. Чрез актове за изпълнение***, приети съгласно разпоредбите,***

система за взаимно свързване („система за взаимно свързване“), която се състои от:

предвидени в член 60, параграфи 1 и 4, Комисията създава децентрализирана система за взаимно свързване („система за взаимно свързване“), която се състои от:

Or. en

Изменение 56

Предложение за регламент
Член 48 – параграф 2 – буква б

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
б) имат законен интерес за достъп до ***тази информация***.	б) имат законен интерес за достъп до ***информацията, строго необходима за една от целите, посочени в член 51, параграф 1, букви а), б), в), г) или д), по отношение на уязвимото пълнолетно лице, което участва във висящо производство пред молещите органи***.

Or. en

Изменение 57

Предложение за регламент
Член 49 – параграф 2

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
2. ***Използването на децентрализираната информационна система може да не е подходящо за пряката комуникация между органите, осъществявана съгласно член 27,*** параграф 1***, и вместо това може да се използват всякакви други средства за комуникация.***	2. ***Комуникацията може обаче да се извършва от компетентните органи чрез алтернативни средства, когато електронната комуникация в съответствие с параграф 1 не е възможна поради:***
	а) срив в децентрализираната информационна система,
	б) физическото или техническото естество на

предавания материал; или

в) непреодолима сила.

За целите на първа алинея компетентните органи гарантират, че използваните алтернативни средства за комуникация са най-бързите и най-подходящи и че осигуряват сигурен и надежден обмен на информация.

Or. en

Изменение 58

Предложение за регламент
Член 49 – параграф 3

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
3. Когато ***електронната комуникация в съответствие с*** параграф 1 не е ***възможна поради срив в*** децентрализираната информационна система, ***поради естеството на предавания материал или поради наличието на извънредни обстоятелства, предаването се извършва с най-бързите и най-подходящите алтернативни*** средства***, като се отчита необходимостта от осигуряване на сигурен*** и ***надежден обмен*** на ***информация***.	3. Когато ***използването на*** децентрализираната информационна система***, посочена в*** параграф 1***,*** не е ***подходящо за пряката комуникация между органите***, ***извършвана съгласно член 27, параграф 1, вместо това може да се използват всякакви други средства за комуникация, при условие че тези*** средства ***зачитат процесуалните права на страните в производството*** и ***поверителността*** на ***информацията***.

Or. en

Изменение 59

Предложение за регламент
Член 50 – параграф 1 – уводна част

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
1. Европейската точка за електронен достъп, създадена на	1. Европейската точка за електронен достъп, създадена на

европейския портал за електронно правосъдие по силата на член 4 от Регламент (ЕС) […] [Регламента относно цифровизацията] може да се използва за електронна комуникация между физическите и юридическите лица и компетентните органи и издаващите органи на държавите членки във връзка със следното:	европейския портал за електронно правосъдие по силата на член 4 от Регламент (ЕС) […] [Регламента относно цифровизацията] може да се използва за електронна комуникация между физическите и юридическите лица ***или техните представители*** и компетентните органи и издаващите органи на държавите членки във връзка със следното:

Or. en

Изменение 60

Предложение за регламент
Член 58 – параграф 1

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
1. Настоящият регламент не засяга прилагането на международните конвенции, по които една или няколко държави членки са страни по време на приемането му и които се отнасят до въпроси, уредени от него.	1. Настоящият регламент не засяга прилагането на международните конвенции, ***по-специално Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания,*** по които една или няколко държави членки са страни по време на приемането му и които се отнасят до въпроси, уредени от него.

Or. en

Изменение 61

Предложение за регламент
Член 60 – параграф 4

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
4. Актовете за изпълнение за създаване на системата за взаимно свързване по силата на параграф 1 се приемат до [***3*** години след влизането в сила].	4. Актовете за изпълнение за създаване на системата за взаимно свързване по силата на параграф 1 се приемат до [***2*** години след влизането в сила].

Or. en

Изменение 62

Предложение за регламент
Член 60 – параграф 5

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
5. Актовете за изпълнение за създаване на децентрализирана информационна система по силата на параграф 2 се приемат до [***2 години*** след влизането в сила].	5. Актовете за изпълнение за създаване на децентрализирана информационна система по силата на параграф 2 се приемат до [***1 година*** след влизането в сила].

Or. en

Изменение 63

Предложение за регламент
Член 65

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
Член 65	***заличава се***
Преходни разпоредби	
1. Настоящият регламент се прилага само по отношение на взетите мерки, по отношение на формално съставения или вписан автентичен акт и по отношение на представителната власт, потвърдена след [дата на прилагане].	
2. Независимо от параграф 1, настоящият регламент се прилага от [дата на прилагане] по отношение на представителната власт, предоставена преди това от пълнолетно лице при условия, съответстващи на посочените в член 15 от Конвенцията на ХКМЧП от 2000 г. относно защитата на пълнолетни лица.	
3. Глава VI относно сътрудничеството между централните органи се прилага по	

отношение на молбите и заявленията, получени от централните органи, считано от [дата на прилагане].

4. Глава VII относно европейския сертификат за представителство се прилага за получените от издаващия орган заявления за сертификат, считано от [дата на прилагане].

5. Държавите членки използват децентрализираната информационна система, посочена в член 49, параграф 1, за процедурите, образувани от първия ден на месеца, следващ изтичането на срока от две години от приемането на акта за изпълнение, посочен в член 60, параграф 5.

6. Глава VIII относно създаването и взаимното свързване на регистрите на мерките за защита и регистрите на друга представителна власт се прилага по отношение на взетите мерки и потвърдената или вписаната представителна власт от първия ден на месеца, следващ изтичането на срока от две години след приемането на акта за изпълнение, посочен в член 60, параграф 4.

Or. en

Обосновка

Разпоредбите се отнасят до прилагането и са преместени в член 70.

Изменение 64

Предложение за регламент
Член 66 – параграф 1

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
1. До [***10*** години след влизането в сила] Комисията извършва оценка на	1. До [***5*** години след влизането в сила] Комисията извършва оценка на

настоящия регламент и представя на Европейския парламент, на Съвета [и на Европейския икономически и социален комитет] доклад за оценката на настоящия регламент, подкрепен от информация, предоставена от държавите членки и събрана от Комисията. При необходимост докладът се придружава от законодателно предложение.	настоящия регламент и представя на Европейския парламент, на Съвета [и на Европейския икономически и социален комитет] доклад за оценката на настоящия регламент, подкрепен от информация, предоставена от държавите членки и събрана от Комисията. При необходимост докладът се придружава от законодателно предложение. ***Решението дали да се направи законодателно предложение се представя не по-късно от 2 години след датата на публикуване на доклада за оценка, като неговата обосновка се оповестява публично.***

Or. en

Изменение 65

Предложение за регламент
Член 69 – параграф 1 – буква к

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
к) таксите, ако има такива, които държавите членки събират за издаването на европейския сертификат за представителство в съответствие с член 37, параграф 2;	***заличава се***

Or. en

Обосновка

Необходимо съответствие с промяната в член 37, параграф 2.

Изменение 66

Предложение за регламент
Член 70 – параграф 2

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
2. Той се прилага от [първия ден на	2. Той се прилага от [първия ден на

месеца, следващ изтичането на срок от ***18*** месеца от датата на влизане в сила на настоящия регламент].	месеца, следващ изтичането на срок от ***12*** месеца от датата на влизане в сила на настоящия регламент].

Or. en

Изменение 67

Предложение за регламент
Член 70 – параграф 3

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
3. Членове 49 и 50 се прилагат от първия ден на месеца, следващ изтичането на срока от ***две години*** след датата на влизане в сила на акта за изпълнение, посочен в член 60, параграф 2.	3. Членове 49 и 50 се прилагат от първия ден на месеца, следващ изтичането на срока от ***една година*** след датата на влизане в сила на акта за изпълнение, посочен в член 60, параграф 2.

Or. en

Изменение 68

Предложение за регламент
Член 70 – параграф 4

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
4. ***Членове*** 45 и 46 се прилагат от ***[две години*** след датата на ***началото*** на ***прилагането]***.	4. ***Член 38, параграф 3 и членове*** 45 и 46 се прилагат от ***първия ден на месеца, следващ изтичането на срока от една година*** след датата на ***влизане в сила*** на ***акта за изпълнение, посочен в член 60, параграф 1***.

Or. en

Изменение 69

Предложение за регламент
Член 70 – параграф 5

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
5. Член 47 се прилага от първия ден на месеца, следващ изтичането на срока от две години след датата на влизане в сила на акта за изпълнение, посочен в член 60, параграф 1.	***заличава се***

Or. en

Обосновка

Необходимо за правна яснота и в съответствие с промяната в член 47.

Изменение 70

Предложение за регламент
Член 70 – параграф 6

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
6. Член 38, параграф 3 се прилага от първия ден на месеца, следващ изтичането на срока от две години след приемането на акта за изпълнение, посочен в член 60, параграф 4.	***заличава се***

Or. en

Обосновка

Съответствие с промяна в параграф 4.

Изменение 71

Предложение за регламент
Член 70 – параграф 6 а (нов)

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
	6а. Настоящият регламент се прилага само по отношение на предприетите мерки, по отношение на формално съставените или

вписани автентични актове и по отношение на представителната власт, потвърдена след ... [датата на прилагането на настоящия регламент].

Or. en

Обосновка

Съответствие с промяна в член 65.

Изменение 72

Предложение за регламент
Член 70 – параграф 6 б (нов)

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
	6б. Независимо от параграф 6а, настоящият регламент се прилага от ... [датата на прилагане на настоящия регламент] по отношение на представителната власт, предоставена преди това от пълнолетно лице при условия, съответстващи на посочените в член 15 от Конвенцията на ХКМЧП от 2000 г. относно защитата на пълнолетни лица.

Or. en

Изменение 73

Предложение за регламент
Член 70 – параграф 6 в (нов)

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
	6в. Глава VI относно сътрудничеството между централните органи се прилага по отношение на молбите и заявленията, получени от

централните органи, считано от ... [датата на прилагането на настоящия регламент].

Or. en

Изменение 74

Предложение за регламент
Член 70 – параграф 6 г (нов)

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
	6г. Глава VII относно европейския сертификат за представителство се прилага за получените от издаващия орган заявления за сертификат, считано от ... [датата на прилагането на настоящия регламент].

Or. en

Изменение 75

Предложение за регламент
Член 70 – параграф 6 е (нов)

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
	6д. Членове 45, 46 и 48 относно създаването и взаимното свързване на регистрите на мерките за защита и регистрите на друга представителна власт се прилага по отношение на взетите мерки и потвърдената или вписаната представителна власт от датата, посочена в параграф 4.

Or. en

ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ

Предложението за регламент има за цел да установи правила на равнището на Европейския съюз, които да гарантират правна сигурност, както и действието на мерките за защита на пълнолетните лица и техните представители в трансгранични ситуации, като се основават на рамката, установена с Хагската конференция по международно частно право (ХКМЧП) от 13 януари 2000 г. относно международната защита на пълнолетни лица (Конвенцията на ХКМЧП от 2000 г. относно защитата на пълнолетни лица). Докладчикът подкрепя целта на предложението, особено в контекста на предвиденото увеличение на броя на възрастните, които ще се нуждаят от подкрепа или защита при упражняването на правата си в друга държава членка, като се има предвид по-специално застаряването на населението, както и повишената мобилност в рамките на ЕС.

Същевременно докладчикът подкрепя изцяло правата, определени в Конвенцията на Организацията на обединените нации за правата на хората с увреждания (КПХУ на ООН), по която ЕС и неговите държави членки са страни. КПХУ на ООН отбелязва радикална промяна в подхода към грижите за хората с увреждания и им дава възможност да упражняват правата си наравно с останалите.

С настоящия доклад докладчикът се стреми да включи рамката на Конвенцията на ХКМЧП от 2000 г. относно защитата на пълнолетни лица в правото на ЕС с цел правна яснота, като същевременно я приведе в съответствие с КПХУ на ООН чрез насърчаване на мерки за защита и подкрепа, които се съсредоточават върху зачитането на пълната автономност на засегнатите лица. Въпреки че предложението не засяга въпроси по същество, които остават в рамките на националната компетентност, не следва да има съмнение, че рамката за съдебно сътрудничество, изложена в настоящото предложение, поставя личната автономност в центъра на всички политики.

Съветът следва да се придържа към утвърждаването на същите принципи след приемането на проекта за решение на Съвета за упълномощаване на държавите членки да ратифицират Конвенцията на ХКМЧП от 2000 г. относно защитата на пълнолетни лица.

Докладчикът също така предлага допълнителни мерки за подкрепа, които биха помогнали на засегнатите лица да разберат и да се ориентират в сложните въпроси, попадащи в обхвата на предложението.

ПРИЛОЖЕНИЕ: СУБЕКТИ ИЛИ ЛИЦА, ПРЕДОСТАВИЛИ ИНФОРМАЦИЯ НА ДОКЛАДЧИКА

В съответствие с член 8 от приложение I към Правилника за дейността докладчикът декларира, че в хода на изготвяне на доклада до приемането му в комисия е получена информация от следните субекти или лица:

Субект
European Commission - DG JUST
European Disability Forum
European Network on Independent Living
Council of the Notariats of the European Union

Списъкът по-горе е изготвен в рамките на изключителната отговорност на докладчика.